

10.12.2024.
u 13:20h
Edena Hercegovina

329

PB.112

Broj: 05/10-04-46892-112/24

Sarajevo, 09.12.2024. godine

Skupština Kantona Sarajevo
n/r Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo

Predmet: Odgovor na zastupničku inicijativu Sanele Klarić (40) - dostavlja se

Veza: akt Skupštine Kantona Sarajevo broj: 01-04-46892-40/24 od 16.10.2024. godine

Poštovani,

Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo zaprimilo je vaš akt broj: 01-04-46892-40/24 od 16.10.2024. godine sa zastupničkom inicijativom zastupnice u Skupštini Kantona Sarajevo Sanele Klarić na nadležno postupanje.

Zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo, Sanela Klarić, je u skladu sa članom 213. stav (1) i 120. stav (2) Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 - Ispravka) u okviru 11. radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo uputila zastupničku inicijativu "za organizovanje radnog sastanka sa svim zainteresovanim stranama za potrebe organizovanja tradicionalnog bazara za mikro uzgajivače voća i povrća, proizvođače proizvoda od voća i povrća, dugih tradicionalnih proizvoda od prirodnih lokalnih materijala i obrtnike."

Odgovor zastupnici

Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša odazvalo se inicijativi uvažene zastupnice Klarić za održavanje radnog sastanka koji je na inicijativu Uprave KJKP "Tržnice-pijace" d.o.o. održan 11.11.2024. godine u sjedištu Vlade Kantona Sarajevo, u Ulici Reisa Džemaludina Čauševića 1, sala 100 na kojem su poslije razmjene mišljenja usvojeni zaključci u vezi sa daljnim aktivnostima.

Smatrajući inicijativu važnom za inicijatore projekta, mikroproizvođače lokalnih proizvoda, korisnike njihovih usluga i društvenu zajednicu, ovo Ministarstvo je u okviru svog djelokruga rada i ovlaštenja spremno podržati dalje aktivnosti u skladu sa donesenim zaključcima.

U prilogu se dostavlja zapisnik sa održanog sastanka.

S poštovanjem

Prilozi: navedeni.

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Stručnoj službi Vlade Kantona Sarajevo - na znanje,
3. Koordinatoru izrade odgovora na zastupnička pitanja / inicijative - na znanje,
4. Evidencija,
5. Arhiva.

ZAPISNIK SA SASTANKA

Mjesto održavanja sastanka: Ul. M. M. Bašeskije 4a, Sarajevo (zgrada Gradske tržnice „Markale“, II sprat)

Datum održavanja sastanka: 11.11.2024.godine

Početak sastanka 09⁰⁰h, **završetak sastanka:**10³⁰ sati.

Sastanku prisustvovali:

- 1. Sanela Klarić – zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo – podnositeljica inicijative**
- 2. Jasmin Terović – Direktor KJKP „ Tržnice-pijace“ d.o.o. Sarajevo**
- 3. Bojan Miškić – Izvršni Direktor KJKP „ Tržnice-pijace“ d.o.o. Sarajevo**
- 4. Amina Džonlagić – Direktorica JU Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo**
- 5. Elma Perteši-Žunić - Sekretarka Ministarstva privrede Kantona Sarajevo**
- 6. Enes Hujic – Tržišno-turistički inspektor – Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo**
- 7. Gordan Čučić - Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo**

Pozvani:

- **Turistička zajednica kantona Sarajevo – Adisa Kusundžija – potvrđen dolazak bio**
- **Grad Sarajevo – nismo dobili potvrdu**
- **Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice – nismo dobili potvrdu**

- Prisutnim na sastanku se obratio Direktor Terović, te u uvodnom izlaganju kratko upoznao prisutne o aktivnostima koje su se vodile na temu pokušavanja organizacije neke vrste bazara a na inicijativu zastupnice Klarić sa kojom smo održali i radni sastanak u prostorijama preduzeća, kao i napore preduzeća da se pokuša sa resornim ministarstvom, općinskim službama, inspektoratom i policijskim upravama suzbiti ilegalna prodaja u blizini pijaca kojim upravlja naše preduzeće a uz kojih je najviše ilegalnih prodavača. Ponovljeno je da je i izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini iz 2017. godine definisan da sve osobe koje rade na pijacama moraju biti registrovani, te je predstavljalo otežavajuće okolnosti za ove osobe, ali da je tadašnja Vlada Kantona Sarajevo našla rješenje te putem Službe za zapošljavanje finansiralo doprinose prvu godinu nakon registracije. Ukoliko bi Služba imala mogućnosti, može se sličan program i ponoviti gdje bi nakon što bi Upravnicima na našim poslovnim jedinicama anketirali ilegalne trgovce uvidjeli zaista njihovu spremnost da učestvuju u jednom ovakvom programu te da ih na neki način uvedemo u pijace. Pijace imaju dovoljno kapaciteta da se pobrinu o ilegalnim trgovcima.

Također, bilo bi potrebno da se sa Turističkom zajednicom i Ministarstvom privrede brendiraju tkz Hanumice, po uzoru na zagrebačke Kumice, gdje bi na pojedinim dijelovima ulica prodavali robu a za koju imaju odobrenje Općine. Podržavamo svaki vid rješavanja ovoga problema jer zaista direktno utiče na poslovanje našeg preduzeća kao i šteti ugleda glavnog grada.

- Zastupnica Klarić Sanela je navela da ovo inicijativa koja datira još od prije 2 godine te da bi bilo od velike važnosti da se riješi ovaj problem. Potaknuta konstantnom ilegalnom prodajom u nehumanim uslovima a koji su zastupljeni i na lokalitetu Otoka, kao i njihovo konstantni pokušaji „bijega“ od policijskih službenika je dovelo da se inicijativom riješi napokon status ovih građanki i građana a čiji je dignitet totalno uništen. Jako ružna slika za sve građane Kantona Sarajevo kao i turiste koji dođu u grad.
Naglasila je da postoje rješenja u svijetu, a kao primjer se navodi Zagreb koji je rješio pitanje tradicionalnog obrta na način da je u blizini svoje pijace brendirao tkz „kumice“ te time uveo u legalni tok osobe koje su vjerovatno do tada na sličan način vršili prodaju svije robe.
Mišljenje je da su se sada stekli uslovi jer zakon o komunalnoj policiji je spreman u nacrtu i donosi mnogo veći broj ljudi koji će moći kontrolisati ko sve ilegalno prodaje na ulicama grada, kao i momenat kada je budžet u usvajanju te ukoliko ima potrebe da se i kroz budžet iznađu dodatna sredstva, zastupnica je i više nego zainteresovana za pokretanje ovoga pitanja, te da se možda kroz program Službe za zapošljavanje za narednu godinu prepoznaju ova kategorija, te da se u međuvremenu radi na pronalasku lokacija a gdje bi one mogle obavljati ovu vrstu djelatnosti kao brendiranu, te sa inspekcijom provjeriti koji su to proizvodi koji bi bili dozvoljeni za prodaju znajući da mliječni proizvodi i slično treba posebne uslove. Šteta je da nema iz Turističke zajednice nikoga prisutnog, jer i oni imaju velikih problema o ilegalnoj prodaji na turističkim lokacijama, prvenstveno Bjelašnica kod kružnog toka, Ilidža na kojoj imamo veliki broj turista na šetnicama isl.
- Direktorica Amina Džonlagić je uzela riječ, te naglasila da je u mogućnosti da brzo djeluje ukoliko bi se mogao pratiti trenutni trend rada Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo. Naglašava da je Služba u 2024. godini povukla 54 miliona 800,000 KM, kako bi kroz razne programe vratila upravo privredi. Može se brzo odreagovati, u ovoj godini bila su 2 javna poziva, jedan u martu. Krenula je i realizacija. Situacija je da ima sredstava na nekim programima koji su predlagali poslodavci i na programu koji je predložilo Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo, te postoji mogućnost ukoliko Vlada brzo odreaguje da se raspiše još jedan javni poziv do kraja decembra 2024. godine. Bitno uvesti ljude u legalni tok a sve u skladu sa zakonom o unutrašnjoj trgovini. Bitno je da se isplanira i dostavi tačan podatak koliko je to sredstava koje će ta lica da povuku, kako ne bi došlo do problema oko neutrošenih sredstava. Takođe bitno je da se zna da je to u okviru programa samozapošljavanja što znači da navedan lica ne smiju biti registrovani za rad, nego isključivo da moraju imati status nezaposlene osobe evidentirane u službi.
- Direktor Terović je predložio da preduzeće KJKP „Tržnice-pijace“ pokuša vidjeti spremnost svih osoba koji se bave ilegalnom trgovinom sa naznakom da će program uskoro biti, da će doprinosi biti uplaćeni prvu godinu dana, međutim da nam opet to ne daje garanciju da će iste osobe i aplicirati u programu.
- Zastupnica Klarić je istakla da je g. Bekto jako dobro uključen u Zakon o komunalnoj policiji te da su često komunicirali, da bi se sa istim poboljšalo stanje na terenu obzirom da su kapaciteti sadašnjeg inspektorata nedovoljne da riješe ovaj problem u Kantonu Sarajevo, te da bi uspostavom komunalne policije bilo mogućnosti obilaska lokaliteta na kojima se uvidi ilegalna prodaja te upute isti da ne mogu kristiti površinu za obavljanje djelatnosti koja nije registrovana.
- Direktor Terović je dodao da je bitno kontrolisati osobe koje bi se registrovale jer postoji opravdana bojaz da se iste osobe nakon registracije kao i prijemu sredstava odjavi te time načini štetu za cijeli program.
- Direktorica Amina Džonlagić je naglasila da sistem mora biti uvezan, te da mogu samo ići kroz program samozapošljavanja sa upozorenjem da ne smiju registrovati djelatnost dok koriste sredstva iz programa Službe.
- Na pitanje zastupnice Klarić ko komunicira sa tim osobama, direktor Terović je predložio da može butem upravnika sačiniti anketiranje i upoznavanje ovih lica oko pijaca, međutim da je ovaj problem evidentan i šire, te iste podatke dostaviti Službi. No mišljenje je da bi isti mogli i nakon pozitivnog odgovora na anketi da isti odustanu.

- Zastupnica Klarić je napomenula da je spremna na svaki vid podrške, te ukoliko treba da kao zastupnica predloži veće kazne ili slično da se napomene.
- Direktor Terović je napomenuo da je tokom 2017 g. sa inspektoratom imao sastanak kao i sa općinskim inspektoratom, komesarom i premijerom. Dalo je rezultat, ali kratkoročno, te da su tu i sudovi koji često karakterišu ove prekršaje da su počinjeni od strane socijalnih slučajeva te se oslobode kazni
- Enes Hujčić Tržišno-turistički inspektor naglašava da ima slučajeve proizvođača a ne preprodavača, te nakon prodaje se udalje sa mjesta prodaje. Novim zakonom o unutrašnjoj trgovini se precizira djelatnost, gdje su obuhvaćena fizička lica bez registracije, koji mogu plasirati na pijacama, također fizička lica koja imaju višak voća i povrća bez registracije mogu prodavati svoje proizvode. Daje dobru poziciju ukoliko im se obezbjedi mjesto. Također, naglašava problematiku osoba koji dolaze iz drugih kantona koji plasiraju svoje proizvode ponajviše na lokalitetu aerodroma i slično. Inspekcija nema kapaciteta da uređuju taj dio. Moguće je i oduzimati, ali se time ne rješava problem. Novim zakonom se može i smanjiti dio ilegalnih trgovaca, Komunalna policija bi mogla dobrim dijelom riješiti. Potrebno skrenuti pažnju da se nema mnogo administrativnih prepreka kako bi olakšalo registraciju. Također, komunalni redari imaju ovlaštenja da uvedu red. Isti prodavači na lokalitetu ulice Kurta Shocka su podnosili zahtjev prema općini, ali općina ne reaguje prema istom umjesto da se odrede neki uslovi i slično kako bi se uredili isti.
- Direktor Terović je naglasio da je preduzeće KJKP „Tržnice-pijace“ d.o.o. Sarajevo pisalo amandmane na Zakon o komunalnoj policiji u kojem se traži da se uvede mogućnost kažnjavanja/sankcionisanja ilegalnih trgovaca, međutim iste nisu uvažene, te da će isti biti prosljeđen zasupnici Klarić za eventualno pokretanje izmjene. Ukoliko bi bili zainteresovani da se uvedu u sistem dalje bi bilo dosta olakšavajuće. Cilj zakona o unutrašnjoj trgovini je i bio da se rješe ilegalni trgovci ali nije riješeno to pitanje. Općinska inspekcija bi trebala više kontrola vršiti na suzbijanju. Također naznačene su aktivnosti preduzeća da se organizuje goraždanski kutak na pijaci Markale prije par godina, a u cilju podizanja svijesti o legalnoj prodaji kao i pozitivnih primjere međukantonalne saradnje, međutim i ta ideja nije dugo trajala iz razloga nedostatka radne snage.
- Enes Hujčić Tržišno-turistički inspektor predlaže da se poboljša ostvarivanje kontakta između direktnog proizvođača i potrošača koji neće biti kontinuiran, nego sa vremena na vrijeme putem organizacije raznih sajmova, pčelarstva, meda, jabuke isl. Te da će time a prema novome zakonu omogućiti proizvođačima plasiranje svojih proizvoda. Inspekcija radi shodno kapacitetima koje ima te će tako i nastaviti.
- Direktor Terović je naglasio da Skenderija radi ovakav vid sajmova sa Ministarstvom privrede, da naše preduzeće prosljedi poziv ali da je odziv nikakav.
- Direktorica Amina Džonlagić još jednom izražava spremnost Službe da pomogne, ali da mora imati pregled, da mora biti sistemski uređeno sa brojem zainteresovanih osoba koje bi koristili ta sredstva, da ima novca i da se može uložiti u pravcu koji bi pomogli rješavanju problema.
- Zastupnica Klarić je podsjetila da se već 2 godine izdvaja 10 miliona KM za poticaj privredi, te na ovaj način bi upravo ovim proizvođačima kojima se daje podsticaj, daje prostor gdje će plasirati svoje proizvode i da prodaju isključivo lokalne proizvode.
- Elma Perteši-Žunić Sekretarka Ministarstva privrede Kantona Sarajevo izražava svoje zadovoljstvo organizovanja ovakve vrste sastanka obzirom da su sudionici sastanka svjesni o problematici o kojoj govorimo. Naglašava da će novi zakon biti malo fleksibilniji za rad ovih lica gdje će dozvoliti bez registracije tj. poljoprivrenim proizvođačima prodaju svojih proizvoda gdje im je dozvoljeno. Bitno je da se prepoznaju stavke u zakonu ukoliko bi se išlo preko programa Službe za zapošljavanje. Bitno u javnom pozivu obuhvatiti što više lica, te možda sa općinama iskomunicirati koja je to papirologija potrebna za apliciranje. Ministarstvo privrede nema tolike ovlasti obzirom da je to federalni propis, gdje su prepoznate općine koje vrše registraciju. Ministarstvo je imalo jednu nadležnost, tržišni red, ali taj dio su općine preuzele. Izražava žaljenje što nema predstavnika Turističke zajednice, obzirom da imaju javnih poziva i

projekata kojim bi se moglo prepoznati ovaj vid pomoći u smislu poboljšanja turističke ponude kroz „kumice“ tj. Hanumice, te je možda potrebno organizovati sastanak sa Turističkom zajednicom te prezentirati ovu ideju. Bitno je na koji način prepoznati tj. registrovati. Sajmovi su odlična prilika, možemo biti zadovoljni jer se prijavi određen broj ljudi. Ministarstvo ima zakon o poljoprivrednim podsticajima (ruralni razvoj), te ima realizaciju 95-99%, te su skoro sva sredstva utrošena, obično od 10-11 miliona KM. Zadovoljstvo je veliko da će Služba pokrenuti program, međutim on se odnosi na 1 godinu, te je potrebno definisati i period nakon programa.

- Na pitanje zastupnice Klarić o registru lica koje koriste podsticaj Ministarstva provrede te da li se isti može podijeliti sa KJKP Tržnice-pijace da imaju neku komunikaciju sa tim licima, te da li se može kroz program ruralnog razvoja prepoznati poljoprivredna gazdinstva.
- Elma Perteši-Žunić Sekretarka Ministarstva privrede Kantona Sarajevo je obavijestila prisutne da su 2022. godine na Vladi donijeli odluku, obzirom da pored poljoprivrede imaju i malu poljoprivredu, napravili 2 javna registra koja su javna na stranici Ureda za borbu protiv korupcije.
- Direktor Terović je mišljenja da je zakon manjkav u smislu da ukoliko je trgovac-pojedinac spriječen da obavlja djelatnost zbog bolesti ili slično, nema mogućnosti da ima zamjenu u vidu bliskog srodnika, dijeteta ili slično.
- Enes Hujić Tržišno-turistički inspektor napominje i kvalifikaciju rukotvorina kao bitnu stavku koja bi se trebala naći na nekom od programa. Također, Bjelašnica i montažne kuće su problem da se vidi sa Općinom na koji način se može njim obezbijediti ljepši dio za izlaganje svojih proizvoda što bi možda Turistička zajednica trebala pokrenuti. Bitno uspostaviti pravila ponašanja i slično.

Zaključak

1. Obaviti razgovor sa nelegalnim trgovcima bilo kakve vrste robe, koji obavljaju takvu djelatnost u blizini poslovnih jedinica kojima upravlja KJKP Tržnice-pijace“ d.o.o. te sačini anketu o spremnosti istih da u slučaju programa Vlade Kantona Sarajevo (putem Službe za zapošljavanje, u kojem bi se finansirala uplata doprinosa u periodu od 12 mjeseci) svoju djelatnost obavljaju u okviru pijaca. Istu anketu dostaviti Službi za zapošljavanje Kantona Sarajevo, zastupnici Klarić, Ministarstvu komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo te dogovoriti sastanak na temu daljnog postupanja.
2. Ukoliko model da se plate doprinosi, bude neprihvatljiv, potrebno sa Vladom Kantona Sarajevo razgovarati o mogućnosti finansiranja zakupa, možda početni period zakupa.
3. Potrebno je da se inicijativa proslijedi i putem općinskih nivoa vlasti iz razloga da se definiše koje su to pozicije koje bi se koristile u slučaju uspostave „Hanumica“ a za šta je potrebno prije svega osmisliti koncept (ko su hanumice, šta prodaju, način oblačenja, registar, brendiranje stolova i slično) a što bi trebalo biti u nadležnosti Turističke zajednice ili Grada Sarajeva.

Ukoliko se iscrpe svi ovi mehanizmi, potrebno konstantnim akcijama započeti sa uklanjanjem istih sa ulica Kantona Sarajevo.

Sastanak je zaključen u 10:30h

Dostaviti učesnicima sastanka.